

Onvoldoende structuur en begeleiding van leerlingen groep 8; handelwijze rondom schorsing, deels gegrond

Landelijke Klachtencommissie voor het Christelijk Onderwijs

ingesteld door de Besturenraad Centrum voor Christelijk Onderwijs

ADVIES 2011/036

I Verloop van de klachtenprocedure.

De klacht is – kort gezegd - gericht tegen de schorsing van *A* gedurende feitelijk 8 dagen.

II Standpunt klaagster.

Uit de klachtbrief en hetgeen op de hoorzitting naar voren is gebracht, leidt de Commissie - kort weergegeven - de navolgende klachten af.

De school is mede als gevolg van de constatering dat er asbest in het gebouw is gevonden - waardoor alle leerlingen met onmiddellijke ingang op verschillende scholen moesten worden ondergebracht - het overzicht over het onderwijsaanbod en de controle over de leerlingen kwijt geraakt. Bovendien is er ook geen goed onderwijs gegeven. Het niveau van *A* is gezakt van Havo/VWO naar VMBO-kader. Het ontbrak op school aan duidelijke regels en die regels konden weer worden overtreden. De leerkracht K. had geen grip op de leerlingen en trad alleen op in het bijzijn van de directeur. *A* wordt altijd aangesproken op haar gedrag. De leerkracht houdt haar extra in het oog.

Op donderdag 24 maart 2011 heeft klaagster een telefoontje gekregen dat *A* voor vier dagen is geschorst. Deze schorsing is met nog vier dagen verlengd. Klaagster vindt deze schorsingsmaatregel disproportioneel. Het door de school gestelde gedrag, bestaande uit het negeren van de opdracht van de directeur om naar de time-out plaats te gaan, is niet ernstig genoeg om een dergelijke schorsingsmaatregel van 8 dagen op te leggen.

Tot slot heeft klaagster haar bezwaren geuit tegen de melding die is gedaan bij Bureau Jeugdzorg.

III Standpunt bevoegd gezag

Het bevoegd gezag en de school hebben schriftelijk en op de hoorzitting het volgende naar voren gebracht.

Zoals klaagster terecht schetst is er een onhoudbare situatie ontstaan in groep 8. De situatie is extra onder druk komen te staan door het feit dat er asbest is gevonden. Hierdoor moesten alle leerlingen hals over kop en met achterlating van de

leermiddelen, worden ondergebracht in andere gebouwen. Groep 8 heeft tot aan de kerstvakantie met gekopieerde materialen gewerkt. De school is er zich van bewust dat zij verantwoordelijk is voor een zo goed mogelijke doorgang van het normale onderwijsproces.

De school heeft zowel (jaren) voorafgaand aan als in de periode na de schorsing een groot aantal gesprekken met klaagster gevoerd. Hierbij is nadrukkelijk aandacht geweest voor gedragingen en misdragingen van *A*. De gemaakte afspraken werden nooit nagekomen. Ook bij aantoonbare misdragingen blijft klaagster achter haar dochter staan en ziet zij af van opvoedkundige samenwerking met de school. In dit kader wijst de school op de navolgende gesprekken die zijn gevoerd. Op 8 maart 2011 heeft klaagster *A* van school moeten halen omdat *A* grensoverschrijdend gedrag heeft vertoond en er een gevaarlijke situatie is ontstaan. Er is een gesprek gevoerd met klaagster. Op 18 en 22 maart 2011 zijn er wederom gesprekken gevoerd met klaagster en *A* omtrent het grensoverschrijdende gedrag van *A* en het zich niet houden aan de afspraken.

Op 24 maart 2011 heeft *A* zodanig grensoverschrijdend gedrag vertoond dat dit heeft geleid tot schorsing door het bevoegd gezag. *A* heeft die dag geweigerd de opdracht van de directeur om naar de time-out plaats te gaan op te volgen. Er dient naar de directie te worden geluisterd, omdat anders de directeur de veiligheid op de school niet kan waarborgen. Inmiddels is er een nieuwe situatie op de school ontstaan. De ouders zijn namens het bevoegd gezag gehoord. Mede naar aanleiding van deze gesprekken is een aantal maatregelen getroffen. Een van de maatregelen die het meest in het oog springt is het per direct vervangen van de groepsleerkracht. Alles overziend is het bevoegd gezag van oordeel, dat de school al hetgeen redelijkerwijs mogelijk was om dit conflict te beheersen en op te lossen, heeft gedaan.

Ten aanzien van de zorgmelding bij Bureau Jeugdzorg heeft de school aangegeven dat het beleid van het zorgteam is, dat indien er sprake is van een disciplinaire maatregel er direct een zorgmelding wordt gedaan bij Bureau Jeugdzorg. Daarbij wordt er niet eerst een afweging gemaakt of de concrete omstandigheden van het geval dat vereisen Het is beleid om standaard de zorgmelding te doen, aangezien disciplinaire maatregelen vaak een verbod zijn van ernstige ontsporingen in latere jaren.

IV Overwegingen commissie.

De klachtencommissie geeft blijkens artikel 7, tweede lid, van de Klachtenregeling gevraagd of ongevraagd advies aan het bevoegd gezag over

- a) de (on)gegrondheid van de klacht
- b) het nemen van maatregelen
- c) overige door het bevoegd gezag te nemen besluiten.

Ten aanzien van deelklacht, gericht op de omstandigheid dat het onderwijsproces is verstoord en dat de orde in groep 8 ten onrechte niet is gehandhaafd, overweegt de Commissie als volgt.

De school heeft, in de brief van 26 april 2011, aangegeven dat zij er zich van bewust is dat zij verantwoordelijk is voor een zo goed mogelijke voortgang van het normale onderwijsproces. De school betreurt dat dit, als gevolg van de onverwachte en radicale verstoring van het schooljaar in verband met de asbestproblematiek, niet goed gebeurd is.

Verder heeft de school vergaande maatregelen genomen om het ordeprobleem, rondom de vier leerlingen, in de klas te trachten op te lossen. Leerkracht K. is vervangen door een zeer ervaren leerkracht van een andere school..

Uit het verhandelde ter zitting leidt de Commissie af dat er in groep 8 een ongewenste groepsdynamiek is ontstaan. Er is gedurende langere tijd een negatieve spiraal in het onderwijskundig klimaat geweest. Daarop had de school eerder moeten inspringen. Naar het oordeel van de Commissie had de leerkracht in een eerder stadium bijstand moeten verkrijgen, teneinde zijn positie in de klas te kunnen handhaven. De omstandigheid dat de directeur alle tijd nodig had om de realisatie van het nieuwe schoolgebouw in goede banen te leiden, begrijpt de Commissie, maar dit laat onverlet de zorgplicht van het bevoegd gezag in dit kader. De omstandigheid dat na de schorsing ingrijpende maatregelen zijn genomen, maakt dit niet anders. Door het ontbreken van de juiste leiding is een situatie in groep 8 ontstaan, waarbij het van kwaad tot erger ging en een aantal kinderen uiteindelijk totaal niet meer te hanteren was. Eerder ingrijpen om het niet zover te laten komen door het stellen van duidelijke grenzen heeft ontbroken, en is naar het oordeel van de Commissie ten onrechte achterwege gebleven. De deelklacht, gericht op de verstoring van het onderwijsproces en het niet handhaven van de orde, acht de Commissie dan ook gegrond.

De Commissie is van oordeel dat onvoldoende is aangetoond dat als gevolg van vorenstaande problematiek het niveau van *A* van Havo/VWO naar VMBO/Kader is gezakt. Klaagster heeft dit onvoldoende aannemelijk gemaakt. De deelklacht gericht op het schoolniveau van *A* acht de Commissie dan ook ongegrond.

Ten aanzien van de deelklacht, gericht op de schorsing van *A* voor 4 dagen welke schorsing feitelijk is verlengd tot 8 dagen, overweegt de Commissie het volgende.

De Commissie stelt voorop dat aan de school een beoordelings- en beleidsvrijheid toekomt inzake het bepalen van het beleid en het uitvoeren daarvan op het gebied van pedagogische maatregelen. De Commissie hecht eraan in dit kader op te merken dat de school de plicht heeft om een leerling te begeleiden, ook indien dat tot corrigerend optreden moet leiden. Daarbij is van belang dat de school de zorgvuldigheid en de proportionaliteit van de maatregel in ogenschouw neemt.

De Commissie stelt vast, dat er gedurende geruime tijd sprake is geweest van grensoverschrijdend gedrag van onder andere *A*. Dit gedrag bestaat uit het structureel niet luisteren en de orde in de klas verstoren. De Commissie wijst erop dat klagster hiervan op de hoogte is geweest. Op 8 maart 2011 heeft klagster *A*

moeten ophalen en heeft er met klaagster een gesprek plaatsgevonden. Op 14 maart 2011 heeft de school een algemene brief geschreven waarin alle ouders van groep 8 op de hoogte gesteld zijn van het beleid ten aanzien van grensoverschrijdend gedrag en het gevolg daarvan, zoals het sturen naar de time-out plekken. Daarin is ook aangegeven dat kinderen die structureel de basisafspraken schenden, in overleg met de ouders, de leerplichtambtenaar en het schoolbestuur, op een andere wijze gecorrigeerd moeten worden. Op zowel 18 maart 2011 als 22 maart 2011 hebben klaagster, *A*, vertrouwenspersoon, directie en leerkracht een gesprek gehad met elkaar en afspraken gemaakt over onder andere het grensoverschrijdende gedrag van *A*.

De Commissie stelt vast dat uit het dossier en het verhandelde ter zitting voldoende is gebleken dat de school klaagster heeft betrokken bij de ontstane problematiek en het niet kunnen corrigeren van het grensoverschrijdende gedrag van *A*. Er zijn diverse gesprekken geweest tussen de leerkracht, directie en klaagster, waarin het gedrag van *A* aan de orde is geweest. Het gedragsprobleem van *A* is echter, zo moet de Commissie vaststellen, geen gezamenlijk probleem geworden. Klaagster staat achter haar dochter en herkent de gedragsproblematiek van *A* niet. De school heeft klaagster in voldoende mate betrokken bij het probleem rondom het gedrag van *A*. Klaagster is naar het oordeel van de Commissie eveneens in voldoende mate op de hoogte gesteld van de omstandigheid, dat de maat bijna vol was en dat er andere maatregelen genomen zouden gaan worden. De handelwijze van de school acht de Commissie in de onderhavige situatie voldoende zorgvuldig.

Ten aanzien van de schorsing van in eerste instantie 4 dagen gevolgd door een verlenging met nog eens 4 dagen overweegt de Commissie als volgt. Schorsing is een zware, uiterste maatregel, waarbij de proportionaliteit (de zwaarte van de sanctie in relatie tot de ernst van de overtreding) in ogenschouw genomen moet worden.

De Commissie stelt voorop dat zij van oordeel is dat de grensoverschrijdende gedragingen van *A* een maatregel rechtvaardigen. Echter ten aanzien van de uiteindelijke duur van de schorsingsmaatregel, te weten 8 dagen, is de Commissie van oordeel dat deze de toets van de redelijkheid niet kan doorstaan. Een schorsingsmaatregel van zo lange duur geldt als straf bij zeer ernstige vergrijpen. Deze maatregel is dan ook te vergaand in verhouding tot het gedrag en in deze zin disproportioneel. Daarbij is ook van belang dat er geen sprake is geweest van eerdere disciplinaire maatregelen. Bij voortdurende van ongewenst gedrag dient er sprake te zijn van een opbouw in de zwaarte van de toe te passen sancties. De Commissie neemt hierbij eveneens in overweging dat een disciplinaire maatregel als deze schorsing wordt vastgelegd en ook voor de toekomst consequenties kan hebben. De omstandigheden dat de school en het bevoegd gezag klaagster wilden horen en zich wilden bezinnen op maatregelen om de ontstane situatie te verbeteren, kan niet tot een ander oordeel leiden, aangezien dit belang in het geval van *A* niet zwaarder kan wegen dan de negatieve gevolgen voor de leerling.

De Commissie acht de klacht gericht op de schorsingsmaatregel gedeeltelijk – voor wat betreft de duur van de schorsing – gegrond.

Ten aanzien van de deelkracht, gericht op de zorgmelding bij Bureau Jeugdzorg, overweegt de Commissie als volgt.

De school heeft in dit kader aangegeven, dat op het moment dat een leerling wordt geschorst er altijd en direct een zorgmelding wordt gedaan bij Bureau Jeugdzorg. De Commissie is van oordeel dat dit beleid niet onder alle omstandigheden als redelijk kan worden aangemerkt en daarom nader bezien en ter discussie gesteld moet worden. Er rust een plicht op de school om naar de omstandigheden van het geval te kijken, gelet op het ingrijpende karakter van een dergelijke melding. Bovendien had in ieder geval het voornemen van de school om de melding bij Bureau Jeugdzorg te doen in de schorsingsbrief aan de ouders kenbaar gemaakt moeten worden.

V Oordeel omtrent de gegrondheid van de klacht.

De Commissie verklaart de deelklacht

- I gericht op de verstoring van het onderwijsproces als gevolg van het vinden van de asbest en tegen het niet handhaven van de orde gegrond.
- II gericht op het te lage niveau van *A* als gevolg van de verstoringen van het onderwijsproces, ongegrond.
- II gericht tegen de schorsing van *A* gedeeltelijk, voor zover het de duur van de schorsingsmaatregelen van feitelijk 8 dagen betreft, gegrond en voor het overige ongegrond.
- III gericht tegen de zorgmelding bij Bureau Jeugdzorg en het ontbreken van communicatie jegens klagster daaromtrent gegrond.

VI Advies

De Commissie adviseert het bevoegd gezag het beleid om direct een zorgmelding te doen bij Bureau Jeugdzorg, ingeval er disciplinaire maatregelen worden opgelegd, te heroverwegen.. Een dergelijke zorgmelding moet worden beoordeeld naar de omstandigheden van het geval. Bovendien zullen in voorkomende gevallen de ouders en/of verzorgers door de school ingelicht moeten worden van de gedane zorgmelding.

Aldus gegeven op 31 mei 2011 door mr. E.I. Batelaan-Boomsma, voorzitter, alsmede drs. K.M.P.A.M. Habryka, en drs. J. van Tongeren, als leden, in tegenwoordigheid van mr. F.J.H. Stevens als secretaris.